

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL THINKING ABILITY
USING THE TEAM-GAMES-TOURNAMENT COOPERATIVE LEARNING TECHNIQUE ON THE
TOPIC OF 'ECONOMICS AND LIVELIHOOD' FOR 8TH GRADE SOCIAL STUDIES, BAN NA KO
SCHOOL, LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ฐพัทธ์ โคตะ¹, ประธาน พิศงาม², มนัสรี ฤทธิเดช³

Thaphat Khota¹, Pratan Phisngam², Manatsaree Ritthidech³

โรงเรียนบ้านนาโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

Ban na ko School, Loei Primary Educational Service Area Office 2

นิลรัตน์ โคตะ⁴

Nilrat Kota⁴

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Education and Human development, Chaiyaphum Rajabhat University

Email: khota.thaphat@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต วิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิค TGT และ 3) ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาโก ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ และ 3) แบบประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 20 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.41/83.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 17.29 จาก 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.47 องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าเทคนิค TGT เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทั้งความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเศรษฐศาสตร์ และส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน , ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ , การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ,
เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (Teams-Games-Tournament)

*Received June 8, 2025; Revised July 12, 2025; Accepted August 17, 2025.

Abstract

This study aimed to: 1) develop and evaluate the effectiveness of a cooperative learning plan using the Teams-Games-Tournament (TGT) technique on “Economics and Life Practices” in Social Studies for Grade 8 students, in accordance with the 80/80 criteria; 2) compare students’ academic achievement before and after implementing the TGT technique; and 3) examine students’ analytical thinking ability after participating in TGT-based learning. This quantitative research targeted 17 Grade 8 students at Ban Na Ko School, academic year 2024, selected purposively. Research instruments included 10 lesson plans, a 30-item achievement test, and a 20-item analytical thinking assessment. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation. The results indicated that: (1) the developed lesson plans achieved an effectiveness of 90.41/83.92, exceeding the set criteria; (2) students’ post-test academic achievement was significantly higher than the pre-test scores; and (3) students’ overall analytical thinking ability was at a very good level, with an average score of 17.29 out of 20 (86.47%). The findings suggest that the TGT technique is an effective approach to enhance both content knowledge in economics and the development of analytical thinking and collaborative skills, which are essential competencies for 21st-century learners.

Keywords: Learning Achievement , Analytical Thinking Ability , Cooperative Learning , Management , Teams-Games-Tournament (TGT) Technique

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่ซับซ้อนและหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งถือเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต แนวทางดังกล่าวแตกต่างอย่างชัดเจนจากระบบการศึกษาดั้งเดิมที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้และการท่องจำ (Rinrit & Charbudboontarik, 2020) อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีความพยายามปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวคิดใหม่ดังกล่าว แต่การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยังคงประสบปัญหาในการปฏิบัติจริง (Homsombat & Saengsai, 2021) ปัญหาสำคัญประการหนึ่ง คือ การสอนที่ยังเน้นเนื้อหาตามตำราและเตรียมผู้เรียนเพื่อการสอบมากกว่าการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนจึงมีบทบาทจำกัดในฐานะผู้รับความรู้ ไม่ได้ฝึกฝนการตั้งคำถาม ถกเถียง หรือสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างและคุณค่าทางสังคม ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา การเรียนการสอนยังคงใช้วิธีการแบบครูเป็นศูนย์กลาง ทำให้วิชาน่าเบื่อ ซ้ำซาก และไม่ท้าทายทางความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐศาสตร์ที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล แต่กลับถูกลดทอนให้เป็นเพียงการท่องจำสูตรและนิยาม แม้จะมีการกำหนดกรอบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในระดับนโยบาย แต่ในทางปฏิบัติกลับติดขัดจากระบบการประเมินผลที่ยังคงให้น้ำหนักกับการสอบมาตรฐาน ส่งผลให้ครูผู้สอนมุ่งเน้นการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาเพื่อเตรียมสอบ แทนที่จะออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุก ดังนั้น สภาพปัญหาและความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้จึงกลายเป็นประเด็นเร่งด่วน เนื่องจาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจากการสอนแบบเดิมไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง (Rinrit & Charbudboontarik, 2020) ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสะท้อนถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างที่การศึกษาไทยยังต้องเผชิญ

สำหรับเนื้อหา “เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการเศรษฐศาสตร์พื้นฐานและนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล อย่างไรก็ตาม วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญ แต่เนื้อหาบางเรื่องมีความซับซ้อนและนามธรรมสูง เช่น กลไกราคา ซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากขาดสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม จากการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการพบว่าความสนใจของนักเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับวิชาอื่น ซึ่งส่งผลเสียต่อความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Phumyaem & Pooncharoen, 2022) การสอนแบบดั้งเดิมที่ครูเป็นผู้บรรยายฝ่ายเดียว ทำให้ขาดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเผชิญปัญหา การคิดหาทางแก้ปัญหา และการปฏิบัติจริง (Nofriansyah et al., 2024) ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจและไม่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในชีวิตจริงได้ (Phumyaem & Pooncharoen, 2022)

จากการศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนบ้านนาโก พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาดำ ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และมีข้อจำกัดในการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทำเลที่ตั้งห่างไกล และสภาพสังคมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ปัญหานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lohajoti (2022) ที่ชี้ว่าโรงเรียนในชนบทของประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างรุนแรง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนในเมืองอย่างมีนัยสำคัญ และขาดการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (Teams-Games-Tournament: TGT) มาประยุกต์ใช้ เหตุผลที่เลือกใช้เทคนิค TGT เนื่องจากเป็นแนวทางที่เน้นการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมที่สนุกสนาน การทำงานเป็นทีม และการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งแตกต่างจากการสอนแบบบรรยายที่น่าเบื่อและไม่กระตุ้นการคิด งานวิจัยหลายฉบับทั้งในและต่างประเทศ เช่น Van Wyk (2011) และ Butar-Butar et al. (2022) ได้แสดงให้เห็นว่า TGT ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างของงานวิจัยในบริบทของโรงเรียนชนบทขนาดเล็กในประเทศไทย โดยเฉพาะกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนบ้านนาโก ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการประเมินและพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายและพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

3) เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

การทบทวนวรรณกรรม

1) **แผนการจัดการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์** แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจ
สำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (Office of the Basic Education Commission, 2010) ในบริบทของวิชา
สังคมศึกษา การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความสำคัญอย่างยิ่ง
ต่อการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบ
ตีความข้อมูล ให้เหตุผล และประเมินเพื่อตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล (Bloom, 1956) การจัดการเรียนรู้ที่
ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์จำเป็นต้องอาศัยกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้อภิปราย ตั้งคำถาม และประยุกต์ใช้
ความรู้ ซึ่งมักไม่เกิดขึ้นในการสอนแบบบรรยายทั่วไป ดังนั้น การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ
เทคนิคการสอนที่เหมาะสมจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการ
คิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

2) **การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT)** การเรียนรู้แบบร่วมมือ
(Cooperative Learning) เป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานกลุ่มย่อย ซึ่งสมาชิกที่มีความสามารถ
หลากหลายร่วมกันเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน (Slavin, 1996) เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (Teams-Games-
Tournament: TGT) ซึ่งพัฒนาโดย Slavin และ DeVries เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผสาน
การทำงานเป็นทีม การแข่งขันเชิงวิชาการ และความรับผิดชอบส่วนบุคคลเข้าด้วยกัน (Slavin, 1980)
องค์ประกอบหลักของ TGT ประกอบด้วย 1) การนำเสนอบทเรียน 2) การจัดทีมแบบละความสามารถ
3) การเรียนรู้เป็นกลุ่ม 4) การแข่งขันผ่านเกม และ 5) การยอมรับความสำเร็จของทีม

งานวิจัยจำนวนมากยืนยันประสิทธิผลของเทคนิค TGT ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน
Nofriansyah et al. (2024) พบว่า TGT ช่วยเพิ่มผลการเรียนรู้ทางเศรษฐศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยให้
เหตุผลว่าบรรยากาศการแข่งขันที่เป็นมิตรช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและทำความเข้าใจเนื้อหาที่ซับซ้อน
ได้ดีขึ้น ในทำนองเดียวกัน Matitaputty et al. (2023) ชี้ว่า TGT ไม่เพียงแต่เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน
วิชาสังคมศาสตร์ แต่ยังส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และคุณลักษณะทางสังคม เนื่องจากนักเรียนต้องอภิปรายให้
เหตุผลและทำงานร่วมกันเพื่อทำคะแนนให้ทีม ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบต่างคนต่างเรียน นอกจากนี้
งานวิจัยในบริบทของประเทศไทย เช่น Yenjai et al. (2025) ยังพบว่า TGT ช่วยพัฒนาความสามารถในการ
แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และส่งเสริมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ
สอดคล้องกับ Sakorn et al. (2025) ที่พบว่า TGT ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็น
ทีมในการเรียนเขียนโปรแกรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของ
TGT ในการยกระดับผลการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในหลากหลายวิชาและช่วงวัย

3) **เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต ในบริบทการศึกษาไทย** เนื้อหาเรื่อง “เศรษฐศาสตร์กับการ
ดำเนินชีวิต” ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจ
หลักการพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริโภค การผลิต
และการเป็นพลเมืองที่ดีในระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การสอนเนื้อหาที่มีปัญหาความน่าเบื่อและ
ความซับซ้อน (Phumyaem & Pooncharoen, 2022) และการสอนที่เน้นการท่องจำไม่สามารถทำให้นักเรียน

เห็นความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ (Homsombat & Saengsai, 2021) การนำเทคนิค TGT มาใช้จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการทำให้นโยบายเศรษฐศาสตร์ที่อาจดูเป็นนามธรรมกลายเป็นเรื่องที่จับต้องและสนุกสนานมากขึ้นผ่านกิจกรรมเกมและการแข่งขัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาโก ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยแยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

1.1 การพัฒนาเครื่องมือ: ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT จำนวน 10 แผน โดยศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม ซึ่งผลการประเมินพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.25)

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล: ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 20 ชั่วโมง โดยเก็บรวบรวมคะแนนจากกิจกรรมระหว่างเรียน (สำหรับหาค่า E1) และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (สำหรับหาค่า E2)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล: นำคะแนนที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

2.1 การพัฒนาเครื่องมือ: สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC) และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (KR-20) เท่ากับ 0.976

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล: ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT และจึงดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล: เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. การดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.1 การพัฒนาเครื่องมือ: สร้างแบบประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (KR-20) เท่ากับ 0.963

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล: นำแบบประเมินไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายหลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์คะแนนที่ได้โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และแปลผลระดับความสามารถโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต พบว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 90.41 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 83.92 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2)

ผลการเรียน	n	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	17	100	90.41	0.78	90.41
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	17	30	25.18	2.65	83.92
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) = 90.41/83.92					

จากตารางที่ 1 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.41/83.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D	ร้อยละ
ก่อนเรียน (Pre-test)	17	30	16.12	1.65	53.73
หลังเรียน (Post-test)	17	30	25.18	2.65	83.92

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x}$ = 25.18, ร้อยละ 83.92) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 16.12, ร้อยละ 53.73)

3. ผลการศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ผลการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย	ระดับความสามารถ
1. การตีความข้อมูล	5	4.29	0.92	85.88	ดีมาก
2. การแยกแยะประเด็น/องค์ประกอบ	5	4.35	0.70	87.06	ดีมาก
3. การให้เหตุผล/อธิบาย	5	4.41	0.87	88.24	ดีมาก
4. การประเมิน/การตัดสินใจ	5	4.24	0.90	84.71	ดีมาก
การคิดวิเคราะห์โดยรวม	20	17.29	0.82	86.47	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 17.29, ร้อยละ 86.47) และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบก็พบว่าอยู่ในระดับดีมากทุกด้านเช่นกัน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต โดยนักเรียนสามารถแสดงออกถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ในองค์ประกอบย่อยต่างๆ ได้ในระดับที่ดีมาก สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจและการประยุกต์ใช้แนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค TGT มีประสิทธิภาพ 90.41/83.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ สะท้อนให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและเหมาะสมอย่างยิ่ง ความสำเร็จนี้เป็นผลมาจากการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการของ TGT ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม และการแข่งขันเชิงบวก (Slavin, 1980) ค่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E1) ที่สูง (90.41) บ่งชี้ว่ากิจกรรมระหว่างเรียนสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ ขณะที่ค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2) ที่สูง (83.92) แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sung-ngam (2019) ที่พบว่าแผนการสอนที่ใช้ TGT มีประสิทธิภาพสูงในการจัดการเรียนรู้

2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากที่ยืนยันประสิทธิผลของ TGT (เช่น Nofriansyah et al., 2024; Van Wyk, 2011) การเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์นี้สามารถอธิบายได้ว่าองค์ประกอบของ TGT โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีมเพื่อเตรียมตัวแข่งขัน และการแข่งขันผ่านเกม ได้สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่สูงกว่าการสอนแบบบรรยาย นักเรียนต้องทำความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งเพื่อที่จะอธิบายให้เพื่อนร่วมทีมฟังและเพื่อที่จะตอบคำถามในการแข่งขันได้ กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกนี้ช่วยเพิ่มความเข้าใจที่คงทนและสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ที่เน้นการท่องจำในวิชาสังคมศึกษาได้เป็นอย่างดี

3) เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Matitaputty et al. (2023) และ Butar-Butar et al. (2022) ที่พบว่า TGT สามารถส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงได้เป็นอย่างดี กิจกรรมเกมและการแข่งขันใน TGT บังคับให้นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การตีความคำถาม (การตีความข้อมูล) การแยกแยะส่วนสำคัญของคำถาม (การแยกแยะประเด็น) การอธิบายคำตอบอย่างมีเหตุผล (การให้เหตุผล) ไปจนถึงการตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด (การประเมิน/ตัดสินใจ) การที่นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะเหล่านี้ซ้ำๆ ในบรรยากาศที่สนุกสนานและไม่เคร่งเครียด จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนบ้านนาโกที่นักเรียนอาจขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะเหล่านี้มาก่อน

สรุปองค์ความรู้

ปัญหา/บริบท (Context/Problem)	การแก้ปัญหา/เทคนิค (Solution/Technique)	ผลลัพธ์จากการใช้ TGT (Research Findings)	สรุปองค์ความรู้และนัยสำคัญ (Key Takeaway/ Implication)	ข้อเสนอแนะ (Recommendations)
สังคมศึกษา/เศรษฐศาสตร์ เน้นท่องจำ ขาดคิดวิเคราะห์ น่าเบื่อ โรงเรียนชนบท (บ้านนาโก) ทรัพยากรจำกัด ผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดทักษะ	TGT: การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มแข่งขัน Team Work, Games, Tournaments Individual Accountability กระบวนการ 1.ครูนำเสนอ 2.จัดทีม 3.เรียนรู้กลุ่ม 4.เล่นเกม 5.แข่งขัน 6.ยอมรับความสำเร็จ	ประสิทธิภาพแผน แผน TGT มีประสิทธิภาพสูง 90.41/83.92 (สูงกว่าเกณฑ์ 80/80) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน "หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ" ก่อนเรียน = 16.12 (53.73%) หลังเรียน = 25.18 (83.92%) ความสามารถคิดวิเคราะห์ นักเรียนมีความสามารถ คิดวิเคราะห์ระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ย 17.29/20 (86.47%)	TGT = แนวทางทรงพลัง พัฒนาความรู้เศรษฐศาสตร์ + ทักษะคิดวิเคราะห์ และทำงานร่วมกัน แก้ปัญหาการเรียนรู้ ในบริบทโรงเรียนห่างไกลได้	ครู: ประยุกต์ใช้ TGT เน้นกระตุ้นคิด ผู้บริหาร/นโยบาย สนับสนุน TGT พัฒนาสื่อ วิจัยต่อ ศึกษาเชิงลึก (แรงจูงใจ) ทักษะอื่น ๆ ผลระยะยาว

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (Teams-Games-Tournament: TGT) เป็นแนวทางหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์กับการดำเนินชีวิต โดยไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แต่ยังสามารถส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้อยู่ในระดับดีมากอีกด้วย ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า TGT เป็นกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เนื่องจากสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ไปพร้อมกับการทำความเข้าใจเนื้อหาทางวิชาการได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้สอนสามารถนำองค์ความรู้นี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ครูผู้สอนควรนำเทคนิค TGT ไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาอื่นๆ ในวิชาสังคมศึกษาหรือวิชาอื่นที่มีลักษณะเป็นนามธรรมและซับซ้อน เพื่อสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมความเข้าใจเชิงลึก ควรเน้นการชี้แจงกติกาและกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมควบคู่กันไป
2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการสอนเชิงรุกเช่น TGT ผ่านการจัดอบรมหรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมนโยบายการพัฒนาการศึกษาสำหรับโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล โดยเน้นการสนับสนุนสื่อและทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อศึกษาประสิทธิผลของ TGT ในการพัฒนาทักษะอื่นๆ ในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือความคิดสร้างสรรค์ และควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงลึก เช่น แรงจูงใจ หรือความเชื่อมั่นของนักเรียนในบริบทชนบท รวมถึงการวิจัยติดตามผลในระยะยาว

References

- Bloom, B. S. (Ed.). (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain*. David McKay.
- Butar-Butar, R., Pohan, R., & Sirait, M. (2022). The effectiveness of TGT (Teams-Games-Tournament) cooperative learning model in improving students' economic learning outcomes and critical thinking. In *Proceedings of the 2nd Annual Conference on Education and Social Science Research (ACESS 2022)* (pp. 128–134). EAI.
<https://doi.org/10.4108/eai.14-9-2022.2324976>
- Homsombat, P., & Saengsai, P. (2021). Learning management on social studies in the 21st century. *Journal of MCU Ubon Review*, 6(3), 825–840. (in Thai)
- Lohajoti, S. (2022). *Factors influencing educational achievement of small schools in special areas: Multilevel model* [Master's thesis, Thammasat University]. Thammasat University Digital Collections.
http://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/detail/tcdc/198751
- Matitaputty, J. K., Susanto, N., Fadli, M. R., & Ramadhan, I. (2023). The effect of Team Games Tournament (TGT) in social science learning to improve student learning outcomes. *Al Ibtida: Jurnal Pendidikan Guru MI*, 10(2), 409–420.
<http://dx.doi.org/10.24235/al.ibtida.snj.v10i2.15847>
- Nofriansyah, N., Wardiman, J., & Rahmi, Y. (2024). The effect of the Team Games Tournament (TGT) learning model on students' achievement in economics education. *Journal of Economics and Economic Education*, 1(2), 144–155.
<https://doi.org/10.37715/jeee.v1i2.296>

- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Naew patibat kan wat lae pramoenphon kan rianru tam laksut kaen klang kansuksa khan phuenthan Phutthasakkarat 2551 [Guidelines for measurement and evaluation of learning according to the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551]*. Agricultural Cooperative Federation of Thailand Printing Press.
- Phumyaem, N., & Pooncharoen, K. (2022). Effective active learning management of economics for visually impaired students in Chiangmai. *Journal of Buddhist Education and Research*, 8(3), 46–63. (in Thai)
- Rinrit, S., & Charbudboontarik, S. (2020). Learning and teaching management of social studies in 21st century. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 5(2), 204–212. (in Thai)
- Sakorn, W., Srikram, J., Sarnkong, R., & Khamhong, N. (2025). Multimedia computer-based lessons on programming with Scratch in technology integrated with the TGT cooperative learning technique to enhance learning achievement and teamwork ability of Thai Grade 7 students. *Higher Education Studies*, 15(2), 1–15.
<https://doi.org/10.5539/hes.v15n2p1>
- Slavin, R. E. (1980). Cooperative learning. *Review of Educational Research*, 50(2), 315–342.
<https://doi.org/10.3102/00346543050002315>
- Slavin, R. E. (1996). Research on cooperative learning and achievement: What we know, what we need to know. *Contemporary Educational Psychology*, 21(1), 43–69.
<https://doi.org/10.1006/ceps.1996.0004>
- Sung-ngam, D. (2019). *The development of lesson plan through TGT cooperative learning activity topic: Thai cultures and countries in Asian region cultures of Mathayomsuksa 2 students*. Kosumwitthayasan School. (in Thai)
- Van Wyk, M. M. (2011). The effects of the Teams-Games-Tournaments (TGT) cooperative learning strategy on economics education learners' performance in grade 10 classrooms. *International Journal of Educational Sciences*, 3(1), 79–86.
<https://doi.org/10.1080/09751122.2011.11890011>
- Yenjai, P., Nongharnpituk, P., & Khansila, P. (2025). Developing mathematical problem-solving ability in fractions among Grade 5 students through cooperative learning using TGT technique and bar model. *Journal of Science and Science Education (JSSE)*, 8(1). (in Thai)